

UDÁLOST MĚSÍCE

DESÁTÝ ZÁKUPSKÝ MASOPUST

Zákupy se již po desáté zahálí do masek a veselí, a to v sobotu 10. února, kdy se zde bude konat tradiční Zákupský masopust.

Na náměstí Svobody je pro účastníky všech věkových kategorií v kostýmech i bez nich připraven bohatý kulturní program včetně vyhlášení nejhezčí masky. V 10 hodin zahájí celou akci masopustní jarmark plný dobrot a klasického stánkového zboží. Od 11 až 12 hodin budou probíhat soutěže v požívání plněných knedlíků a v hodu polenem či kládou. Od 12 hodin zahraje k poslechu skupina AKCENT. V 12.30 hodin se na náměstí všichni shromáždí, aby se zapsali do soutěže o nejlepší masku v kategoriích: předškoláci, žáci, rodičové a ostatní dospěláci, senioři. V 13.30 hodin se masky vydají na tradiční průvod městem. Trasa průvodu povede z náměstí Svobody do Mimoňské ulice, přes most u kapličky sv. Anny do

Nábřežní ulice a přes most u Mírového náměstí do Borské ulice a zpět na náměstí. Od 14.30 hodin bude zahájeno masopustní veselí na náměstí Svobody a v 15 hodin pořadatelé připravili vyhodnocení soutěží o nejlepší masku. Nebude chybět výstava masopustních masek a figurín v Eduard Held Muzeu.

Jubilejní 10. ročník Zákupského masopustu pořádají: Kultura Zákupy z. s. a Město Zákupy ve spolupráci s Divadelním spolkem Havlíček Zákupy, Eduard Held Muzeem, Obcí Baráčníků Zákupy a základní a mateřskou školou. ←

Text: Květa Štírová

Foto: Deník / Vít Černý

NA KRAJI

PRVNÍ MIMINKA ROKU 2018

Prvními letošními miminky narozenými v Libereckém kraji jsou Nelinka a Tomášek. Malá Nela se narodila v českolipské nemocnici na Nový rok jedenáct minut po půlnoci s mírami 3545 g a 51 cm. Tomášek se narodil v Krajské nemocnici Liberec 1. ledna v 6.25. Měřil 51 cm a vážil 3580 g. Oběma miminkům přijel v prvních dnech jejich

První krajské miminko, holčička Nela. Foto: archiv LK.

života pográtovat hejtman Libereckého kraje Martin Půta, který jim daroval zlaté řetízký s přívěsky znamení kozoroha, dětskou kosmetiku a šek na 5 tisíc korun. Slavnostního předání dárků se v porodnicích zúčastnil také Ondřej Kout, který za společnost Drylock Technologies předal maminkám krabici s 2000 kusy dětských plen.

JIZERSKÁ PADESÁTKA

Již 51. ročník nejslavnějšího běžeckého závodu České republiky Jizerská padesátka se poběží o víkend 16.–18. února. Tradiční sportovní událost i v letošním roce podpoří Liberecký kraj jako jednu z patnácti nejvýznamnějších sportovních a společenských akcí v Libereckém kraji. Hlavní závod ČEZ Jizerská padesátka startuje v neděli 18. února v 9.30 hodin. Více informací o dalších závodech a doprovodném programu najdete na www.jiz50.cz.

Jizerská padesátka se od roku 1971 (4. ročník závodu) běhá jako Memoriál Expedice Peru 1970, kde zahynula celá výprava českých horolezců, spoluzakladatelů závodu. Čest jejich památce. Foto: archiv LK.

NAVRHNĚTE OSOBNOST K UDĚLENÍ POCTY HEJTMANA LIBERECKÉHO KRAJE

Ocenění Pocta hejtmána Libereckého kraje se každoročně uděluje osobnostem, které se svým celoživotním dílem nebo významným skutkem zasloužily o dobré jméno Libereckého kraje. Již tradičně může výjimečně osobnosti nominovat také veřejnost. Návrhy jsou přijímány do 29. června 2018. Podrobné informace včetně formuláře, který je třeba vyplnit, jsou zveřejněny na webových stránkách <https://kancelar-hejtmana.kraj-lbc.cz/poradane-akce/pocty-hejtmana-libereckeho-kraje-2014>. Všechny správně podané návrhy budou předloženy pracovní skupině složené jak ze zástupců zastupitelských klubů, tak ze zástupců organizací spjatých s Libereckým krajem. Pracovní skupina následně navrhne finální seznam osobností. Ocenění ve formě listiny Pocta hejtmána a zlaté mince Hejtmanský dukát jim bude předáno během slavnostního večera koncem října 2018 u příležitosti Dne vzniku samostatného československého státu.

HEJTMANSKÝ PLES PODPOŘÍ TŘI ORGANIZACE

Výtěžek z již 13. ročníku Benefičního plesu hejtmána, který se uskuteční v pátek 2. února 2018 v Clarion Grandhotelu Zlatý Lev v Liberci, bude opět věnován na dobročinné účely. Část výtěžku plesu bude

K tanci a poslechu bude opět hrát Big'O'Band Marka Ottila. Hlavním hostem večera je zpěvačka Ewa Farna, chybět nebude bohatý raut, kulinářské speciality a další překvapení.

věnována Centru Amelie, které poskytuje pomoc onkologicky nemocným a jejich blízkým. Druhá část bude určena na nové vybavení rodinného pokoje v Nemocnici s Poliklinikou v České Lípě. Třetím obdarovaným subjektem bude Nadační fond Ozvěna, jehož posláním je podpora dětí a mladistvých s trvalou ztrátou sluchu a jejich integrace do společnosti. ←

KRAJŠTÍ ZASTUPITELÉ K VĚCI

Čtrnáctý únor je dnem knihy. Kdy jste naposledy dostali nebo darovali knihu?

LENA MLEJNKOVÁ (SLK)

Mám knihy moc ráda a Vánoce jsou ideální příležitostí darovat knihu. Pod stromečkem jsem našla dvě knihy a poukázku do knihkupectví, tedy skvělé dárky. Knížky si nejen kupuji, ale také navštěvuji často knihovnu.

RADKA LOUČKOVÁ-KOTASOVÁ (ANO)

Knihami jsem byla vloni o Vánocích obdarována, a musím podotknout, že Ježíšek vyslyšel moje tajné přání... Dostala jsem řadu krásných příběhů a moc se těším, až se s čajem nebo sklenkou dobrého vína začtu a vydám se do světa fantazie...

JAN KORYTÁŘ (ZPLK)

Na Vánoce jsem dostal a do Silvestra přečetl napínavých 448 stran severské detektivky „MemoRandom. Všichni lžou. Nikomu nevěř.“ od Anderse de la Motteho.

VÍT NĚMEČEK (ODS)

Kniha je v naší rodině oblíbený a vítaný dárek. Nejvíce si jich darujeme o Vánocích, ale příležitost se najde i jindy během roku. Naposledy jsem dostal knihu Václava Cílka Nejistý plamen, která zajímavou formou přináší řadu informací o ropě, jejím vzniku, těžbě i dalších souvisejících tématech.

PAVEL SVOBODA (ČSSD)

Naposledy jsem dostal knížku o Vánocích – Tři minuty do soudného dne od bývalého agenta FBI Joe Navarra. Líčí největší špiónážní aféru v dějinách USA. Knížka popisuje, jak agenti pracují i s psychologií a mimoslovními projevy podezřelých. Moc se na ni těším.

MARTINA SEJKOROVÁ (SPD-SPO)

Vánoce jsou pro mě, stejně jako pro další čtenáře, svátkem, kdy knihy od rodiny nebo přátel dostávám, ale ráda jsem také tím, kdo obdarovává. Myslím, že každý z nás ve volném čase rád otevře knihu a ponoří se do příběhu.

PAVLÍNA NOVÁKOVÁ HRABÁLKOVÁ (KSČM)

Naposledy jsem knihu dostala vloni pod stromeček, a to román od Radky Třeštíkové „Bábovky“. Jsou to zpovědi dvanácti žen, kde nechybí ironie, humor, bolest, napětí, nenávisť a láska. Protože nejsem pohádkový typ, knihu jsem přečetla v průběhu vánočních svátků. ←

Další názory zastupitelů si můžete přečíst na liberecky-kraj.kraj-lbc.cz/zastupitelstvo

1, 2 | Zdeněk Rydygr je nejen spolujatelem podniku s dlouholetou tradicí, ale také milovníkem historie a provozovatelem zákupského Held Muzea.
Foto: Tomáš Lánský.

OSOBNOST KRAJE

ZDENĚK RYDYGR

Společně s manželkou vlastní unikátní manufakturu s názvem PVO, s.r.o. (Papírenská výroba, obchod), který je jediným výrobcem papírového masopustního a karnevalového sortimentu v celé Evropě a funguje v Zákupích od roku 1884. Milovník historie a tvůrce Eduard Held Muzea, který stál u obnovy společenské akce s desetiletou tradicí – Zákupského masopustu.

V Zákupích jste se nenarodil, odkud pocházíte a proč jste si pro život vybral zrovna Zákupy?

Pocházím z Hradce Králové, moje žena z Pardubic. Do Zákup jsme se přistěhovali po studiích na Vysoké škole strojní a textilní v Liberci (dnes Technická univerzita v Liberci). Bylo to díky tomu, že tehdejší vláda rozhodla, že je málo vysokoškoláků, tak zkrátila studium našich oborů z pěti na čtyři roky. V jednom roce, tuším 1980, tak z vysokých škol vyšlo dvojnásobné množství inženýrů, kteří ale nenašli uplatnění na trhu práce. Obrátil jsem se proto na tehdejší OPMP Mimoň, kde jsem na studiích dělal diplomku, s žádostí o práci. Bylo mi okamžitě vyhověno včetně možnosti bydlení. S manželkou jsme tedy oba přišli sem na sever – já do Zákup jako strojní technik a manželka posléze jako technolog na podnikovém ředitelství v Mimoně.

Co vše se dá představit pod pojmem karnevalové zboží a jak dlouho se tomuto odvětví věnujete?

V Zákupích jsem začal pracovat jako strojní technik, v roce 1986 mi byla nabídnuta pozice vedoucího provozu a spadalo pode

mě 120 lidí. V té době se tu a ve třech ústavech nápravné výchovy (jak se říkalo tehdeším věznicím) vyráběla prvomájová mávátka, a to v počtu milionů národních mávátek, čtvrt milionu ostatních mávátek a šest set tisíc lampionů. Dnes je ale výroba úplně jiná. Po roce 1989 zaniklo májové zboží, což představovalo asi třetinu naší výroby, a postupem času, jak upadal u nás zájem o masopusty a karnevaly, tak se zmenšil i objem tohoto zboží. Po roce 2000 přišly přes Evropskou unii na český trh čínské výrobky, takže se náš veškerý vývoz do Holandska nebo Belgie výrazně omezil. Čína nasadila dumpingové ceny a my nebyli schopni konkurence. Dneska máme stále zachovaný plný sortiment, vyrobíme jakoukoliv součást karnevalového zboží, ale zhruba dvě třetiny výroby tvoří kooperace a reklamní výrobky. Máme tedy větší obraty v době krize, kdy ostatní firmy dávají více peněz do reklamy a už bychom možná zas nějakou malou krizi potřebovali. V současné době máme osm zaměstnanců na hlavní pracovní poměr a další na dohody – pokud máme větší zakázky, tak oslovujeme tímto způsobem většinou bývalé zaměstnance. Po nástupu čínských výrobků na český trh a stresovém rozchodu se dvěma bývalými společníky, kteří chtěli ovládnout firmu a za kterými zbyly úvěry, podnik neskončil jen díky úsilí mé ženy, jež převzala řízení ekonomiky společnosti. Dneska už jedeme sedmým rokem bez provozního úvěru.

Součástí vaší firmy je také Eduard Held Muzeum, co v něm návštěvníci najdou a po kom se jmenuje?

Když se snížil stav pracovníků a vznikly zde volné prostory, tak jsme začali uvažovat o tom, že tady otevřeme expozici, kde ukážeme lidem historii firmy. Za mého působení zde se nic nevyhodilo, takže jsme měli do počátků spoustu exponátů, které se za deset let existence muzea třikrát rozrostly. V muzeu tedy návštěvníci najdou historii výroby papírenského a masopustního zboží od roku 1884 až po dnešek. Dále se nám po čase podařilo otevřít místnost, kde máme exponáty, které vypovídají o životě sudetských Němců. Pro ilustraci – ze Zákup bylo 3300 Němců v roce 1945–1946 odsunuto a zbylo tady pouze 31 smíšených rodin, kdy jeden z manželů byl Čech. Dále pak muzeum obsahuje prostor se zázemím, kterému říkáme galerie, pořádáme tu výstavy, přednášky či besedy nebo společné pečení vánoček s baráčnický. Připravujeme ještě další místnost, kterou bychom využívali na dětské workshopy pro mateřské školy, pro ty větší už tu jedna je. Co se týče jména muzea, dostal jsem kontakt na vnuka Eduarda Helda, který továrnu na karnevalové zboží v Zákupích založil. Požádal jsem ho, jestli může naše expozice nést jméno jeho dědečka. Nadšeně souhlasil a během prvních tří let od otevření se zde objevili Heldovi potomci z Anglie, Austrálie, Bavorska, Severního Porýní – Vestfálska, a dokonce i z Ameriky. Cením si toho, že i z daleké Austrálie či Ameriky vážili cestu sem, do Zákup, aby se podívali, kde jejich prapředek kdysi žil. ←

Autorka rozhovoru: Květa Šírová

1

KRAJEM

ZÁKUPY

Městečko na Českolipsku s 2800 obyvateli, významnými historickými a uměleckými památkami, tradiční kulturou, malebnou přírodou a mnoha turistickými cíli leží v lesnaté, k jihu otevřené krajině v nadmořské výšce 265–270 m. Jeho dnešní území tvoří spojení Zákup, Božíkova, Lasvic se Starým a Novým Šidlovem, Brennė, Veselí a Kamenice.

Vznik města je datován do 13. století. Již před rokem 1315 stála v části dnešního Podzámčí tzv. Česká Ves osídlená Čechy z vnitrozemí a okolo dnešního náměstí již existovala německá vesnice. Panské sídlo na místě dnešního zámku patřilo Fridmanu „de Richinstat“. Obě vsi se záhy spojily v městečko, vedle jehož českého jména Zákupy (Zákupí) se užíval také německý název Richinstat, později Reichstadt. Roku 1541 byly Zákupy povýšeny na město a získaly městský znak. Statut města jim roku 1586 potvrdil i císař Rudolf II. a udělil městu pečeť s právem pečeti zeleným voskem. Nejvýznamnějším držitelem Zákup v té době byl Zdislav Berka z Dubé.

Město se může pochlubit mnoha pamětihodnostmi. Původně gotický kostel sv. Fabiána a Šebastiána postavený v 15. století byl v roce 1863 přestavěn do současné pseudogotické podoby. V kryptě kostela je pohřbeno 23 příslušníků rodu Berků a velkovévodkyně Anna z Toskány s manželem. Další památkou je budova radnice, Klášter milosrdných sester sv. Karla Boromejského, Kaple sv. Anny na bývalém morovém hřbitově u kamenného mostu přes říčku Svitavu,

vyzdobeného třemi sochami světců, nebo Kaple sv. Josefa. V samotných Zákupech i všude kolem je řada kapliček a božích muk. Významnou sochařskou památkou je barokní sousoší Nejsvětější trojice na náměstí Svobody z roku 1708. Bylo vytvořeno podle vzoru vídeňského sousoší sochařem a kameníkem Dubkem na objednávku velkovévodkyně Anny Marie Františky z Toskány. Celá skulptura má dvacet soch a tři malé vodní nádrže ve tvaru mušle. Město i jeho okolí se vyznačuje historickým i přírodovědným bohatstvím, které je zachyceno v nově budované naučné stezce od sídliště do Kamenice a postupně do Nových Zákup a zpět. Dalšími pamětihodnostmi Zákup a nejbližšího okolí jsou vzácný lidový Betlém (Boží hrob), vytesaný ve skále u Velenic při silnici na Brniště, či smírčí kříže v lese u Lasvic na cestě k Velenicím, ve Velenicích a v Písečné.

Město je známé také rušným společenským životem, již po deset let pořádá ve spolupráci s místními spolky a organizacemi tradiční Zákupský masopust. Obyvatelům i návštěvníkům města jsou k dispozici poliklinika, rozsáhlý sportovní areál včetně haly a posilovny, koupaliště s tobogánem, stravovací a ubytovací zařízení a síť obchodů všeho druhu. Je zde dobré vlakové i autobusové spojení s okolím. Veškeré informace poskytne Turistické informační centrum v budově radnice na náměstí Svobody nebo na www.zakupy.cz. ←

Text: Květa Šírová

- 1 | Náměstí Svobody v Zákupech – uprostřed budova radnice. Foto: Milan Drahoňovský.
- 2 | Barokní sousoší Nejsvětější trojice je dominantou města. Sousoší je vysoké 14 metrů, vyobrazuje 20 soch a tři malé vodní nádrže ve tvaru mušle. Foto: archiv města Zákupy.
- 3 | Zámek Zákupy měl v historii několik majitelů. V současné době je majetkem státu a je přístupný veřejnosti. Foto: Milan Drahoňovský.
- 4 | Naučná stezka Zákupy je známá také pod názvem Lesnická naučná stezka. Její zastavení jsou zaměřena na lesnictví a historii města. Foto: archiv města Zákupy.
- 5 | V letních měsících je zákupské koupaliště navštěvované lidmi z blízkého i dalekého okolí. Je také dějištěm společenských akcí. Foto: archiv města Zákupy.

2

3

4

5

KRAJ. Příloha Libereckého kraje. Vychází 11× ročně.

Vydává Liberecký kraj, U Jezu 642/2a, 461 80 Liberec 2. IČ 70891508. Ev. č.: MK ČR E 21924. Redakční radu tvoří nominovaní zástupci zastupitelských klubů Zastupitelstva LK a Krajského úřadu LK, předsedkyní je Květa Šírová. Redakce: media@kraj-lbc.cz, tel: +420 485 226 111.

Číslo 2/2018 vyšlo 1. února 2018, uzávěrka byla 15. ledna 2018.

magazin.kraj-lbc.cz www.facebook.com/krajlk